

COMUNICAT DEL SECTOR SOCIAL CGT CATALUNYA DAVANT LA CRISI INSTITUCIONAL I SOCIAL QUE AFECTA A LA DGAIA

Des del Sindicat Sector Social CGT Catalunya, un dels tres sindicats majoritari al Sector Social de Catalunya, arran de la greu crisi que ha afectat a la DGAIA, volem manifestar el següent:

- ✓ Des de fa anys venim denunciant la **privatització i precarització** del sector social que es troba en mans de grans **entitats de dubtosa ètica** que sovint només cerquen el lucre econòmic amb la gestió dels serveis de protecció de la infància. Aquestes entitats són en bona part el gran problema i mai podran ser-ne la solució. **No es pot reformular la DGAIA amb qui ha causat el desastre actual.** Les greus situacions que han sortit a la llum no són casos aïllats, sinó el resultat d'anys de polítiques de privatització, externalització i gestió mercantilista de la protecció a la infància.
- ✓ A part del creixement del nombre dels recursos residencials per a infants i adolescents, el conjunt de la DGAIA i els Serveis Socials han tingut un **increment pressupostari**, però tots de **gestió privada** o delegada: els Serveis d'Intervenció Socioeducatius (SIS), els Centres Residencials i Pisos per a Joves Extutelats, els centres Barnahus, la gestió de les prestacions econòmiques dels joves Extutelats a la UTE de Fundació Resilis i Mercè Fontanilles. **Sobre aquestes privatitzacions**, com de tota la preexistent, no es coneix, **cap fiscalització econòmica** per part de l'administració dels diners que reben. D'altra banda, la fiscalització de la tasca educativa i administrativa de les entitats privades és gairebé nul·la, amb molt **pocs inspectors** per a centenars de recursos.
- ✓ La **privatització i externalització** de Centres de menors és actualment del **98%**. No s'ha creat cap nou Centre de menors a la xarxa pública des de fa més de 10 anys, mentre que a la xarxa privada externalitzada se n'han creat més de 250.
- ✓ Mentre **es parla de prevenció es neguen a contractar** educadores socials als centres educatius, s'incrementa la **sobrecàrrega** de treball als Serveis Socials Municipals i es negocia una «Llei del Tercer Sector» que estén encara més, les privatitzacions a tot el sistema de protecció social.
- ✓ Parlen de prevenció, però l'**increment de persones ateses** pels serveis de protecció no ve acompanyada de l'augment de professionals per complir les ràtios que permeti oferir una atenció qualitativa i individualitzada.
- ✓ A la primera línia d'intervenció del sistema de protecció, als **Serveis Socials Municipals**, on es treballa aquesta prevenció, els criteris per fixar **ràtios depèn de la voluntat de cada població**, no a la seva realitat social i econòmica, donant com a resultat que els SSB dels municipis més rics poden contractar més gent i acaben tenint més professionals que aquells amb realitats més complexes.
- ✓ Les professionals dels Equips d'Atenció a la Infància i Adolescència i les àrees de Serveis Socials Bàsics en el conjunt de Catalunya estem totalment **desbordades** amb unes **càrregues de treball inassolibles**, patint a més, **manca de seguretat** per a realitzar determinades funcions, i molt especialment dificultant una funció principal i cabdal: la prevenció.
A més, sovint, la dispersió contractual i de vincle administratiu pot produir incoherències i febleses en els equips de treball, que a la pràctica pot comportar disparitat de criteris.
Evidenciar que els EAIA's haurien de veure als infants residents a centres com a mínim un cop cada 6 mesos, però la realitat és que hi ha **EAIA's que fa més de 2 anys que no han pogut veure a l'infant**.
- ✓ La **contractació** de professionals **per sota la categoria laboral** que correspon és ja la tònica habitual, contractant-se fonamentalment persones integradores i/o monitores, **incomplint els plecs** de condicions dels contractes dels concursos públics. Això no significa que no s'hagin de contractar persones amb aquestes titulacions, sinó que **s'han de contractar professionals amb la titulació corresponent a les funcions que es realitzen**. Sovint fan fer funcions d'educadora social a integradores i monitores per estalviar-se la diferència salarial. Mai hem vist que passi el contrari. A una intervenció conjunta i interdisciplinària hi ha d'haver diferents perfils, però han de ser les necessitats dels diferents serveis les que ho determinin, no criteris econòmics.

- ✓ S'ha d'**actualitzar (i complir)** tant el Programa Marc de DGAIA com la Cartera de Serveis Socials, a tot el que està relacionat amb **ràtios i perfils professionals**.
- ✓ La **sobreocupació** i estat dels centres és un problema crònic que arrosseguem des de fa més d'una dècada amb diferents promeses de solució per part del Departament: plans integrals, propostes de repensar la DGAIA, etc. Mentrestant es manté la sobreocupació, i això suposa que els infants van al **primer centre on hi ha una plaça buida, no** al lloc a on, per les seves **característiques i necessitats haurien d'anar** per rebre la millor atenció.
- ✓ Al 2016 des del Departament es van comprometre que **no hi hauria infants menors de 6 anys** als centres. Al 2025 **continuem igual**. La manca de recursos i d'una aposta seriosa impossibilita que hi hagi **famílies acollidores**.
- ✓ La barreja de **tipologies** d'infants en aquests centres és la tònica habitual, i hi ha una **manca** flagrant de **recursos residencials especialitzats** per atendre joves amb problemes d'addiccions, salut mental, trastorns de conducta o prostitució, **incomplint-se regulacions** nacionals, estatals i internacionals i mocions del Parlament de dignificació a la infància que al 2017 ja estipulaven que hi havia d'haver com a mínim un Centre terapèutic per província per poder tractar els casos més greus. En aquest sentit, es dona un **maltractament institucional** al convertir els centres en culs de sac on es barregen infants amb diferents patologies, donant-se una revictimització dels infants que hem de protegir.
- ✓ I continuen parlant de prevenció, però el Pla Integral de Salut Mental anunciat al 2017 no va donar respostes a les necessitats dels infants i joves. Després del confinament tothom va entendre la necessitat d'abordar la **salut mental** dels joves i continuem **amb mínims i amb la impossibilitat de fer tractaments especialitzats que no cobreixi el CSMIJ**. D'altra banda, l'horari d'atenció d'aquest servei provoca que els infants hagin d'absentar-se a l'escola al no atendre fora de l'horari escolar agreujant encara més les seves dificultats d'aprenentatge i integració a l'escola.
- ✓ **Fa 9 anys** arran d'un altre cas mediàtic de **pederàstia i prostitució de menors tutelats** ja es va anunciar la creació de la **figura del Delegat** de Protecció contra la victimització a infants i adolescents en els centres de protecció, però a dia d'avui **encara no s'ha implementat**.
- ✓ Si volem treballar la **prevenció i la detecció** d'aquestes situacions cal garantir en els nostres horaris de treball que es permeti **alliberar hores d'atenció directa** per al **treball tècnic**: programacions, memòries, anàlisi de casos, plans de treball, avaluació dels processos i **garantir l'atenció individualitzada a l'infant** en un augment d'hores de tutoria. L'educació requereix un procés sistemàtic que parteix d'una avaluació, planificació, accions coordinades i consensuades en equip, fonamentades teòricament i no un acte espontani.
- ✓ Cal garantir la **Guia EQUAR** (Estàndard de qualitat en atenció residencial): els **centres** residencials han de ser el més semblant a una llar, dins del nucli urbà i de **10-12 places**. Però **continuen existint macrocentres de 40 i 50 places**, que fan impossible la tasca educativa i dificulten la detecció i prevenció de situacions d'abús.
- ✓ Parlen de prevenció, però **no incrementen els recursos** socials, econòmics i educatius **en alguns barris de màxima complexitat**, on la pobresa i l'exclusió social es troba enquistada i produeix que els infants i adolescents no tinguin les mateixes oportunitats que a la resta del país.
- ✓ Finalment, volem denunciar que **no s'està tenint en compte amb l'expertesa i coneixements dels professionals que estem a primera línia treballant amb els infants i adolescents** tant amb els Serveis Socials, als EAIAs, com als centres residencials tant públics com privats.

Creiem que només la nostra participació activa en la reformulació de la DGAIA, com actors principals i coneixedors directes de les seves mancances i febleses, podrà aconseguir una exitosa i eficient reforma integral del servei de protecció d'infància a Catalunya.